

TÁJÉKOZTATÓ

Szakképzési rendszer
A GINOP-5.3.5-18-2018-00005
A kiskereskedelmi ágazat
munkaerőigényeinek és készségigényeinek
előrejelzése elnevezésű projektről

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalom

Szakképzési rendszer	4
Szakképzettség.....	4
Szakképesítés	5
Részszakma	6
Szakmai és vizsgakövetelmények rendszere.....	8
Szakmai oktatás - szakképzettség és részszakma	8
Szakmai képzés - szakképesítés	10

Szakképzési rendszer

A munkaerőpiac igényeihez az eddiginél sokkal rugalmasabban alkalmazkodó új szakképzési rendszer¹ – a Szakképzés 4.0 – a szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája. Célja a gazdasági szférának olyan fiatalokat kitermelni, akik jól képzett, értékes tudással bíró, felkészült szakemberek, továbbá alapkompenciáikon túl rendelkeznek olyan készségekkel és kompetenciákkal, amelyek segítségével a munkaerőpiacon megállják a helyüket.

Szakképzettség

Szakmai oktatás keretében van lehetőség szakképzettség megszerzésére.

A szakképzettség sikeres szakmai vizsgát követően és kizárólag a Szakmajegyzékben szereplő szakmák – 2020. szeptember 1-jétől 175 szakma választható – egyikéből szerezhető. Állami-
lag elismert középfokú végzettséget ad, egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít.

A 2020/2021-es tanévtől a szakképző intézményeknek két típusa működik: a technikum és a szakképző iskola.

¹ 2020. január 1-jén lépett hatályba a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény

Mind a két oktatási intézmény az alapozó képzéssel indul – ami a szakképző iskolában egy év, míg a technikumban kettő –, majd alapvizsgával zárul, ezután a diákok az ágazaton belül szakirányú oktatás keretében folytatják a tanulást, ami a technikumban további három, a szakképző iskolában két év.

Az ötéves technikumban érettségi és technikus szintű szakképzettség szerezhető,² a hároméves szakképző iskolában a tanuló a képzés végén szakképzettséget szerez. Az oktatási formák között biztosított az átjárhatóság.

Szakképesítés

Szakmai képzés keretében van lehetőség szakképesítés megszerzésére.

Szakképesítés képesítő vizsgát követően a korábbi OKJ-ben szereplő, a Szakmajegyzék szakmai közé be nem került szakképesítések egy részéből, a korábbi OKJ-ben szerepeltetett egyes szakképesítés-ráépülésekből, illetve a rövidebb ciklusú és speciális tartalmú képzésekből szerezhető. A szakképesítések nem kerültek jogszabályban rögzítésre, így ez a legrugalmasabb forma. Államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosít.

2 A technikus vizsga emelt szintű érettséginek számít

Részsakma

Szakmai oktatás keretében van lehetőség részsakma megszerzésére is.

A részsakmák megnevezése a Szakmajegyzékben nem érhető el, mivel azok nem tekinthetők önálló szakmának. Államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést ad, legalább egy munkakör betöltésére képesít.

A kiskereskedelmi munkakörök

A kiskereskedelmi ágazat munkaerőigényeinek és készségigényeinek előrejelzése elnevezésű projekt keretében megnevezett kiskereskedelmi munkakörök betöltését segítő jellemzők összefoglalását az alábbi táblázat tartalmazza.

munkakör megnevezése	szükséges végzettség	forma	előfeltétel
1. Áruelőkészítő, áruösszekészítő	Bolti előkészítő	részszakma	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
2. Árukereskedő	Kereskedelmi értékesítő	szakképzés	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
3. Bolti eladó	Élelmiszer-eladó Vegy. áru eladó Ruházati eladó Műszaki eladó Játékbolti eladó Drogerista Barkács áruházi eladó	szakképesítés	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
4. Bolti pénztáros	Pénztáros	részszakma	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
5. Kereskedelmi egység vezetője	Üzletvezető	szakképesítés	középfokú végzettség, szakmai előképzettség, egészségügyi alkalmassági vizsga, szakmai gyakorlat (1 év)
6. Pék, édesipari termékgyártó	Pék	szakképzés	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
7. Pultfeltöltő, árufeltöltő	Bolti előkészítő	részszakma	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga
8. Vezető eladó	Kereskedő és webáruházi technikus	szakképzés	alapfokú iskolai végzettség és egészségügyi alkalmassági vizsga

Szakmai és vizsgakövetelmények rendszere

Az Ágazati Készségtanácsok (ÁKT) rendszere és a Szakképzési Innovációs Tanács (SZIT)³ együttes erővel dolgoznak a szakképzési rendszer szakmai és vizsgakövetelményének kidolgozásán, folyamatos frissítésén. A vállalatok képviselőiből álló Ágazati készségtanácsok figyelik a gazdasági, munkaerő-piaci folyamatokat, technikai változásokat, és ezek alapján törekednek a szakképzettség és szakképesítés rendszerének korszerűsítésére, míg a SZIT az állandó kommunikáció meglétét biztosítja a kormány és a szakképzési rendszer meghatározó szereplői között.

Az anyagokat az ágazatért felelős minisztériumok és az Ágazati Készségtanácsok (ÁKT) munkájában részt vevő gazdasági szereplők is véleményezték, így a követelmények naprakészek, szakmailag megalapozottak és a gazdaság igényeit is tükrözik.

Szakmai oktatás – szakképzettség és részszakma

A szakmákhoz ellenőrzési, mérési és értékelési rendszer szükséges, Képzési és Kimeneti Követelményeket kell előírni. Ha a

3 Amely szervezetek létrejöttéért az Innovációs és Technológiai Minisztérium felel

törvény másként nem írja elő, akkor a meghatározott rendelkezések a részszakmák esetében is alkalmazandók.

A Képzési és Kimeneti Követelmények az alábbiak szerint épülnek fel:

- A szakma munkaterületének leírása;
- A szakma képesség deskriptorainak megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás munkaterületének leírása;
- Az ágazati alapoktatás tanulási eredményeinek megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás vizsgakövetelményeinek megfogalmazása;
- Az ágazati alapoktatás, alapvizsga tárgyi feltételeinek definiálása;
- A szakma teljes tanulási eredményeinek kidolgozása;
- A szakmairányok teljes tanulási eredményeinek kidolgozása;
- A szakmairányok közös követelményeinek meghatározása;
- A szakmairányok speciális követelményeinek meghatározása;
- A szakma/szakmairány szakmai vizsga követelményeinek meghatározása;
- A szakmai vizsgálóhoz szükséges humán és tárgyi feltételek meghatározása;
- A részszakmák követelményeinek meghatározása.

A Képzési és Kimeneti Követelmények (KKK) alapján Programterv (PTT)⁴ kerül kidolgozásra, amit a szakképzésért felelős miniszter dolgoz ki.

A Programtervek az alábbiak szerint épülnek fel:

- A szakma alapadatai;
- A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámát évfolyamonként;
- A tanulási területek részletes szakmai tartalmának leírása;
- A részsakmák ajánlott szakmai tartalma.

Szakmai képzés – szakképesítés

Szakmai képzés a megszerzendő szakképesítés kimeneti követelményeit tartalmazó, a szakképzésért felelős miniszter által nyilvántartásba vett Programkövetelmény⁵ alapján indítható, Programkövetelményre pedig bárki javaslatot tehet. A Programkövetelmények egyrészt tartalmazzák a szakmai képzés tartalmi követelményeit, másrészt a képesítő vizsga részletes leírását.

⁴ A szakmákhoz tartozó Képzési és Kimeneti Követelmények, valamint Programtervek megtalálhatók a www.szakkepzes.ikk.hu oldalon

⁵ Az egyes képzésekhez tartozó Programkövetelmények elérhetők a www.szakkepzesites.ikk.hu oldalon

A Programkövetelmények tartalmazzák:

- a szakmai képzés megnevezését és a képzési területek egy-
séges osztályozási rendszere szerinti olyan kódját, amelybe a
szakmai képzés besorolható, valamint a szakmai képzéshez
kapcsolódóan megszerezhető szakképesítésnek az Európai
Képesítési Keretrendszer, a Magyar Képesítési Keretrend-
szer és a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti szint-
jének meghatározására vonatkozó megjelölését,
- a szakmai képzés megkezdéséhez szükséges iskolai és szak-
mai előképzettséget, egészségügyi alkalmassági követel-
ményt és gyakorlatot,
- a szakmai képzés elvégzéséhez szükséges minimális és ma-
ximális foglalkozások számát,
- a képesítő vizsga követelményeinek leírását és a megszerve-
zéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- a szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakké-
pesítéssel ellátható legjellemzőbb tevékenység vagy munka-
terület rövid leírását.

**Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi
Társaságok Országos Szövetsége
/ÁFEOSZ-COOP Szövetség/**

1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 11/C

Telefon: 1/455-5444

www.kereskedelem535.hu

www.afeosz.hu